

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II**

**Кафедра педагогіки, психології,  
початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти**

**“ЗАТВЕРДЖУЮ / JÓVÁHAGYOM”**

Завідувач кафедри

Tanszékvezető

\_\_\_\_\_ Біда Олена Анатоліївна

”\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2024р.

**“ПОГОДЖУЮ / ELLENJEGYZEM”**

Гарант освітньої програми

Szakfelelős

\_\_\_\_\_ Силадій Іван Михайлович

”\_\_\_\_\_” \_\_\_\_\_ 2024р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«Управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти»**

Освітній рівень **магістр**

Галузь знань **01 Освіта/ педагогіка**

Спеціальність **011 Управління навчальним закладом**

Розробники програми / A program kidolgozói к.п.н., доцент Орос І.І. канд.п.н., доцент Коврей Д.Й. PhD. Затверджено на засіданні кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти. Протокол № 1 від „13” серпня 2024 року.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  
(підпис )

Біда О. А.  
(прізвище та ініціали )

**Берегове – 2024**

### 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                                                                   | Галузь знань, напрям підготовки, рівень освіти                                   | Характеристика навчальної дисципліни |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|----------|
|                                                                                           |                                                                                  | денна форма навчання                 |          |
| Кількість кредитів 4                                                                      | Галузь знань (шифр і назва)<br><br><b>01 Освіта/Педагогіка</b>                   | Обов’язкова                          |          |
| Змістових модулів – 3                                                                     | Напрямок підготовки /спеціальність/<br><b>011 Управління навчальним закладом</b> | <b>Курс</b>                          |          |
|                                                                                           |                                                                                  | 2                                    |          |
| <b>Семестр</b>                                                                            |                                                                                  |                                      |          |
| 3                                                                                         |                                                                                  |                                      |          |
| <b>Лекції</b>                                                                             |                                                                                  |                                      |          |
| Загальна кількість годин –120                                                             | Рівень освіти<br><b>Магістр</b>                                                  | 24год.                               | 6 год.   |
| Тижневих годин для денної форми навчання- 2<br>Аудиторних - 36<br>самостійної роботи – 12 |                                                                                  | <b>Практичні, семінарські</b>        |          |
|                                                                                           |                                                                                  | 12 год.                              | 0 год.   |
|                                                                                           |                                                                                  | <b>Лабораторні / Laboratóriumі</b>   |          |
|                                                                                           |                                                                                  | - год.                               | - год.   |
|                                                                                           |                                                                                  | <b>Самостійна робота</b>             |          |
|                                                                                           |                                                                                  | 84 год.                              | 114 год. |
|                                                                                           |                                                                                  | Вид контролю<br><b>Екзамен</b>       |          |

### 2. Предмет вивчення навчальної дисципліни

Зміст дисципліни передбачає вивчення стратегічних напрямків і першочергових завдань, механізмів, технологій та критеріїв прийняття управлінських рішень з питань фінансово - економічної діяльності навчального закладу; організацію управління шкільним бюджетом та розпорядження майном закладу; визначення участі навчального закладу в торгах, конкурсах, надання повноважень і гарантій.

**Міждисциплінарні зв'язки** програма обов'язкової навчальної дисципліни ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі філософії, педагогіки, вікової та педагогічної психології, управління в системі освіти тощо

#### Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є обов'язковим освітнім компонентом при підготовці фахівців другого освітнього рівня. Вивчення дисципліни дає базові знання, необхідні для ефективної діяльності фахівців у сфері управління освітою. Формування управлінського мислення та системи спеціальних знань і навичок з управління фінансово-економічною діяльністю закладів

освіти на основі розуміння процесу та механізму фінансування закладів освіти різних форм власності є основною метою дисципліни.

**Основними завданнями вивчення дисципліни** є теоретична підготовка магістрів та систематизація знань щодо суб'єктів, процесів та механізмів управління фінансово-економічною діяльністю закладів освіти, можливих напрямів її вдосконалення; практична підготовка, формування умінь та навичок із питань щодо визначення основних складових кошторису (бюджету) закладу освіти; визначення функцій, повноважень та відповідальності закладів освіти в умовах розширення фінансової самостійності; пошуку можливих джерел збільшення ресурсів на забезпечення функціонування закладів освіти, шляхів та способів підвищення ефективності використання ресурсів.

#### ***Програмні компетентності:***

**Інтегральна** – здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері освіти/педагогіки, спеціальності: «освітні, педагогічні науки», спеціалізації: «управління закладом освіти», його структурних підрозділів, що передбачають проведення досліджень з управління освітою та/або здійснення інновацій за вимогами часу;

#### **Загальні компетентності – 1; 2; 7.**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до впевненого і критичного використання цифрових технологій і ресурсів, цифрового освітнього середовища у професійній діяльності, повсякденному житті, комунікації.

#### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – 4; 8; 9; 10; 13; 14.**

- Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації двома мовами питань освітньої політики та інновацій в освіті.
- Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
- Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та управлінській діяльності.
- Здатність використання і розвитку фінансово-матеріальних ресурсів освітньої організації / закладу освіти, застосовувати знання культури управління і спілкування у полікультурному середовищі.
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми освітньої організації / закладу освіти, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- Здатність професійного розуміння ситуацій у питаннях управління і організації освітнього середовища теоретичної та практичної діяльності.

#### **Програмні результати навчання - 5; 6; 7; 9; 10; 14; 15.**

- Організовувати освітній процес на основі тьюторингу, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти, теорію прийняття управлінських рішень, процесу оцінки середовища, формулювання організаційних цілей, ухвалення рішень, мотиваційних процесів, критерії оцінки якості освітнього процесу, розробляти освітні курси в закладах освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

- Планувати та організовувати діяльність освітньої організації / закладу освіти в стратегічному та функціональному розвитку, моніторингу освітнього процесу якості освіти, змісту освіти, нормативно-методичного забезпечення, застосування інформаційних технологій в управлінській діяльності, опанування освітньої тематики компонентів керівництва освітньою та фінансово-економічною діяльністю закладу освіти, контролю за виконанням запланованих завдань, формування кадрової політики освітнього закладу та контингенту осіб.
- Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності, інформаційно-комунікаційні технології в управлінні освітньою організацією / закладом освіти, теоретичні засади освітніх технологій, технології проектного навчання, інтерактивні технології в освіті, технології виховної діяльності та розвитку творчої особистості.
- Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук, використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення освіти, враховувати вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність, приймати ефективні, відповідальні рішення з правових питань управління в сфері освіти/педагогіки за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.
- Здійснювати комплексний аналіз існуючого стану управлінської діяльності на основі зібраних даних та надання рекомендацій щодо механізмів підвищення економічності, ефективності і результативності роботи суб'єктів управлінської діяльності, проводити практичний аналіз фінансово-економічної діяльності, застосовувати різновиди методи контролю за перерозподілом ресурсів і різноманітних надходжень від стейкхолдерів та освітніх субвенцій, ефективно використовувати в управлінні.
- Вміти застосовувати на практиці знання та функції управління, методи і засоби управління, навчання та виховання, впровадження новітніх технологій у закладах освіти та їх підрозділах, розробляти і впроваджувати інформаційне, методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення освітньої організації / закладу освіти (підрозділу).
- Передбачати самостійне розв'язання складної задачі, розуміння ситуацій у напрямках управління та організації теоретичного і практичного навчання з орієнтирами на гармонійне поєднання теоретичного навчання здобувачів і безпосередньої роботи на базах практичного навчання.

### 3. Програма та структура навчальної дисципліни

| Назви модулів і тем                                                                                                          | Кількість годин |              |          |     |           |              |              |    |     |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|----------|-----|-----------|--------------|--------------|----|-----|-----------|
|                                                                                                                              | денна форма     |              |          |     |           | заочна форма |              |    |     |           |
|                                                                                                                              | усього          | у тому числі |          |     |           | усього       | у тому числі |    |     |           |
|                                                                                                                              |                 | л            | с        | лаб | с.р.      |              | л            | с  | лаб | с.р.      |
| 1                                                                                                                            | 2               | 3            | 4        | 5   | 6         | 8            | 9            | 10 | 11  | 12        |
| <b>Змістовий модуль (Розділ) 1</b>                                                                                           |                 |              |          |     |           |              |              |    |     |           |
| <b>Тема 1</b><br>Вимоги до управлінських рішень. Вимоги до управлінського рішення з питань фінансово-економічної діяльності. | 5               | 1            | -        | -   |           | 6            | 1            |    |     | 5         |
| <b>Тема 2</b><br>Бюджетна система України. Методи та форми фінансового механізму системи освіти.                             | 9               | 1            | 2        | -   | 10        | 6            | 1            |    |     | 5         |
| <b>Тема 3</b><br>Поняття фінансового механізму та фінансування закладів освіти.                                              | 10              | 2            | 2        | -   |           | 10           | 2            |    |     | 8         |
| <b>Тема 4</b><br>Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи.                                             | 10              | 2            | -        | -   | 14        | 10           | 2            |    |     | 8         |
| <b>Тема 5</b><br>Облік доходів, грошових коштів та видатків по загальному фонду.                                             | 10              | 2            | 2        | -   | 10        | 8            |              |    |     | 8         |
| <b>Тема 6</b><br>Основні принципи та порядок фінансування бюджетних установ.                                                 | 6               | 2            | -        | -   |           | 8            |              |    |     | 8         |
| <b>Разом за змістовим модулем 1</b>                                                                                          | <b>50</b>       | <b>10</b>    | <b>6</b> |     | <b>34</b> | <b>48</b>    | <b>6</b>     |    |     | <b>42</b> |
| <b>Змістовий модуль (Розділ) 2</b>                                                                                           |                 |              |          |     |           |              |              |    |     |           |
| <b>Тема 7</b><br>Організація бухгалтерського обліку в закладах освіти.                                                       | 8               | 2            | 2        | -   |           | 4            |              |    |     | 6         |
| <b>Тема 8</b><br>Кошторис закладу освіти.                                                                                    | 16              | 2            | 4        | -   | 40        | 12           |              |    |     | 12        |
| <b>Тема 9</b><br>Управління фінансами загальноосвітнього                                                                     | 5               | 1            | -        | -   |           | 6            |              |    |     | 6         |

|                                                                                                                            |            |           |           |          |           |            |          |  |  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----------|-----------|----------|-----------|------------|----------|--|--|------------|
| навчального закладу.                                                                                                       |            |           |           |          |           |            |          |  |  |            |
| <b>Тема 10</b><br>Економічна сутність заробітної плати в закладах освіти та завдання обліку.                               | 5          | 1         | -         | -        |           | 6          |          |  |  | 6          |
| <b>Тема 11</b><br>Класифікація працівників.                                                                                | 5          | 1         | -         | -        |           | 6          |          |  |  | 6          |
| <b>Тема 12</b><br>Форми оплати праці в закладах освіти.                                                                    | 5          | 1         | -         | -        |           | 6          |          |  |  | 6          |
| <b>Тема 13</b><br>Порядок використання та обліку коштів спеціального фонду.                                                | 6          | 2         | -         | -        |           | 6          |          |  |  | 6          |
| <b>Разом за змістовим модулем 2</b>                                                                                        | <b>50</b>  | <b>10</b> | <b>6</b>  |          | <b>40</b> | <b>48</b>  |          |  |  | <b>48</b>  |
| <b>Змістовий модуль (Розділ) 3</b>                                                                                         |            |           |           |          |           |            |          |  |  |            |
| <b>Тема 14</b><br>Сутність поняття «фандрайзинг». Основні категорії: об'єкт, суб'єкт, завдання фандрайзингової діяльності. | 5          | 1         | -         | -        |           |            |          |  |  | 6          |
| <b>Тема 15</b><br>Донори та способи взаємодії з ними. Форми та інструменти фандрайзингу.                                   | 5          | 1         | -         | -        |           |            |          |  |  | 6          |
| <b>Тема 16</b><br>Правила успішного фандрайзингу<br>Правила успішного фандрайзингу.                                        | 5          | 1         | -         | -        | 10        |            |          |  |  | 6          |
| <b>Тема 17</b><br>Перспективи розвитку фандрайзингу в Україні.                                                             | 5          | 1         | -         | -        |           |            |          |  |  | 6          |
| <b>Разом за змістовим модулем 3</b>                                                                                        | <b>20</b>  | <b>4</b>  | <b>-</b>  | <b>-</b> | <b>10</b> | <b>24</b>  |          |  |  | <b>24</b>  |
| <b>Усього годин</b>                                                                                                        | <b>120</b> | <b>24</b> | <b>12</b> | <b>-</b> | <b>84</b> | <b>120</b> | <b>6</b> |  |  | <b>114</b> |

#### 4. Теми практичних (семінарських) занять

| № з/п | Назва теми                                                                      | Кількість годин |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       | <b>Модуль 1</b>                                                                 | 6               |
| 1     | Бюджетна система України. Методи та форми фінансового механізму системи освіти. | 2               |
| 2     | Поняття фінансового механізму та фінансування закладів освіти.                  | 2               |
| 3     | Облік доходів, грошових коштів та видатків по загальному фонду.                 | 2               |
|       | <b>Модуль 2</b>                                                                 | 6               |
| 4     | Організація бухгалтерського обліку в закладах освіти.                           | 2               |
| 5     | Кошторис закладу освіти.                                                        | 4               |
|       | <b>Всього</b>                                                                   | <b>12</b>       |

#### 5. Самостійна робота

| № з/п | Теми для самостійного опрацювання                                                                                                                                                     | Кількість годин |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
|       | <b>Модуль 1</b>                                                                                                                                                                       |                 |
| 1     | Скласти таблицю про фінансовий механізм системи освіти на основі законодавчих документів щодо бюджетної системи України.<br><a href="http://www.mon.gov.ua">http://www.mon.gov.ua</a> | 10              |
| 2     | Скласти порівняльну таблицю законодавчої та нормативної бази функціонування бюджетної системи України та іншої європейської країни на власин вибір                                    | 14              |
| 3     | Розробити критерії обліку доходів, грошових коштів та видатків по загальному фонду.                                                                                                   | 10              |
|       | <b>Всього</b>                                                                                                                                                                         | <b>34</b>       |
|       | <b>Модуль 2</b>                                                                                                                                                                       |                 |
| 4     | Розробити детальний кошторис на навчальний рік комунального та приватного закладу освіти. Скласти порівняльну таблицю кошторисів.                                                     | 40              |
|       | <b>Модуль 3</b>                                                                                                                                                                       |                 |
| 5     | Скласти план для успішного фандрайзингу для навчального закладу.                                                                                                                      | 10              |
|       | <b>Всього:</b>                                                                                                                                                                        | <b>84</b>       |

#### 6. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного виконання, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький, інформаційно-повідомляючий, метод викладання і виконавчий метод учіння, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний, спонукальний метод навчання і пошуковий метод учіння, пояснювальний метод виконання і репродуктивний метод учіння, метод викладання і продуктивно-практичний метод учіння, метод викладання і частково-пошуковий метод учіння.

## 7. Методи контролю

### Методи усного контролю:

індивідуальне опитування;  
дискусія за наслідками відповідей на поставлені завдання;  
фронтальне опитування.

### Методи письмового контролю:

тести;  
творча робота;  
контрольна робота.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється в розрізі: 4-бальна національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-х рівнева національна шкала (зараховано /незараховано); 100-бальна; шкала ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

## 8. Розподіл балів, які отримують студенти

| Поточне тестування та самостійна робота |          |          | Самостійна | Екзамен | Сума |
|-----------------------------------------|----------|----------|------------|---------|------|
| Модуль 1                                | Модуль 2 | Модуль 3 |            |         |      |
| Теми                                    | Теми     | Теми     | 20         | 30      | 100  |
| 20                                      | 20       | 10       |            |         |      |

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи RHP (до 70 балів)

Загальні критерії оцінювання успішності магістрантів, які отримали за 4- бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці:

| Оцінка         | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| «відмінно»     | ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.                                                                                                                              |
| «добре»        | ставиться за вияв магістрантом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді магістранта наявні незначні помилки.                                                                                                                                |
| «задовільно»   | ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але магістрант спроможний усунути їх із допомогою викладача                                                 |
| «незадовільно» | виставляється магістранту, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться магістру, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення магістратури ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. |



### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                                |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                     |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                     |
| 82-89                                        | B           | добре                                                      |                                                                |
| 75-81                                        | C           |                                                            |                                                                |
| 64-74                                        | D           | задовільно                                                 |                                                                |
| 60-63                                        | E           |                                                            |                                                                |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з<br>можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з<br>обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

### 9. Методичне забезпечення :

- підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання;
- плани-конспекти лекцій, практичних занять; індивідуальні завдання та методичні рекомендації для самостійної роботи слухачів;
- мультимедійні презентації до навчальних занять;
- тестові завдання для контролю та перевірки знань слухачів;

### 10. Рекомендована література

#### Нормативні акти

1. Закон України «Про освіту» від 16.07.2019 № 10-р/2019 зі змінами.
2. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.95 № 108/95-ВР зі змінами.
3. Закон України від 28.02.91 р. № 796 «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».
4. Закон України «Про відпустки» 15.11.96. № 504/96-ВР зі змінами.
5. Постанова КМУ від 12.07.2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення».
6. Постанова КМУ від 30.08.2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».
7. Постанова КМУ від 26.09.2001 р. № 1266. «Про порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».
8. Наказ Мінстатистики № 489 від 5 грудня 2008 року. «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці».
9. Наказ Мінстатистики України № 253 від 09.10.1995 р. «Про затвердження типових форм первинного обліку».
10. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування в зв'язку тимчасовою втратою працездатності і витратами, обумовленими народженням та похованням. Закон України від 18.01.2001 р. № 2240-111.
11. Інструкція зі статистики заробітної плати. Затверджена наказом Держкомстат України № 5 від 13.01.2004 р.
12. Постанова Кабінету Міністрів України № 100 від 08.02.1995р. «Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати».

### Основна

1. Пшенична Л. В. Управління фінансово економічною діяльністю : навчально методичний посібник : навчально-методичний комплекс для магістрів спеціальності 8.18010020 «Управління начальним закладом» /Л. В. Пшенична. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 264 с.
2. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. 2-е вид.перероб.і допов. Бердянськ: БДПУ, 2020. 603 с.
3. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С. Г. Немченко, В. В. Крижко, О. С. Боднар, В. В. Радул, О. М. Старокожко, Ю. І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.
4. Олена Чернявська, Альона Соколова. Фандрайзинг/О.Чернявська, А.Соколова //Центр учбової літератури, 2021. 188ст.

### Додаткова

1. Лебідь О. В. Схильність до ризику і сміливість як складові особистісного компоненту готовності керівника загальноосвітнього навчального закладу / О. В. Лебідь // Педагогіка і психологія сьогодення : теорія і практика : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19–20 січня 2018 р.). – Одеса : Південна фундація педагогіки, 2018. – С. 110–112
2. Лебідь О. В. Теоретичні аспекти підготовки майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури / О. В. Лебідь // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Педагогічні науки. – 2016. – № 2 (304). – С. 65–71.
3. Лебідь О. В. Формування змісту освіти магістрантів зі спеціальності «Управління навчальним закладом» / О. В. Лебідь // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Вип. 2. – Бердянськ : БДПУ, 2015. – С. 130–134
4. Старокожко О. М. Дескриптивний континуум структури аксіологічної парадигми управління освітою / О.М. Старокожко // Педагогічна освіта: теорія і практика: Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол.ред. Лабунець В.М.]. Вип.24 (1-2018). Ч.1.Кам'янець-Подільський, 2018, 360 с., С.265-271.
5. Старокожко О.М. Траєкторія провідницької парадигми в освітньому просторі України / О.М.Старокожко // Наукові зписки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки : зб.наук.пр. – Вип.1. -Бердянськ : БДПУ, 2019. – 406с., С.100-109

### Електронні джерела інформації.

1. <https://mon.gov.ua/ua/tag/vishcha-osvita>
2. [https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Pshenichna\\_Upravlinnya.pdf](https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Pshenichna_Upravlinnya.pdf)
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

### **Методичні рекомендації щодо написання індивідуального науково-дослідного завдання (реферату)**

Індивідуальне науково-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) є формою самостійної роботи магістранта, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Управління фінансово-економічною діяльністю». Індивідуальне навчально-дослідне завдання студентів полягає у розумінні теоретично-понятійного апарату дисципліни «Управління фінансово-економічною діяльністю»; у дослідженні питань пов'язаних із прийняттям рішень щодо управління фінансово-економічною діяльністю, основними поняттями щодо фінансово-економічної діяльності закладу освіти, аналізом основних складових фінансово-економічної діяльності та оформляється як науковий реферат.

Тему ІНДЗ магістрант визначає з переліку запропонованих тем. В окремих випадках він може самостійно запропонувати та розробити тему ІНДЗ, попередньо обговоривши її з викладачем. ІНДЗ передбачає наявність наступних елементів наукового дослідження : практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та елементів творчості.

Структура і зміст теми ІНДЗ визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність: вибір теми; розробка плану; ознайомлення з рекомендованою літературою; написання та оформлення роботи.

При написанні та оформленні ІНДЗ варто керуватися такими вимогами:

- обґрунтування вибраної теми;
- опрацювання відповідної літератури;
- наявність авторського розділу;
- наявність списку використаної літератури.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаної літератури. Загальний обсяг роботи – до 25 машинописних сторінок формату А4, 14 шрифтом з інтервалом 1,5; з полями (верхнє/нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1,5 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою написання ІНДЗ є розкриття суті питань, а не кількість сторінок. У кінці роботи магістрант ставить підпис та дату закінчення виконання.

## ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Дайте визначення понять «рішення» та «управлінське рішення». Визначити класифікацію управлінських рішень. Розкрити сутність цих понять.
2. Вимоги до управлінського рішення. Методи прийняття рішень. Вимоги до управлінського рішення з питань фінансово-економічної діяльності.
3. Процедура прийняття управлінського рішення. Вимоги до технології прийняття рішень. Ієрархія в прийнятті рішень, особливості діяльності цільових між функціональних груп. Механізм прийняття управлінських рішень.
4. Дайте характеристику понять: «система державних органів управління» та «система органів управління освітою», визначте їх спільні риси та відмінності.
5. Бюджетна система України. Методи та форми фінансового механізму системи освіти. Поняття фінансового механізму та фінансування закладів освіти.
6. Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи: Конституція України; повноваження Верховної Ради України; повноваження Президента України; повноваження Кабінету Міністрів та інших органів виконавчої влади; повноваження органів місцевого самоврядування.
7. Статус школи як юридичної особи: державна реєстрація навчального закладу, законодавча та нормативно-правова база.
8. Статут навчального закладу – основний документ, який визначає права та обов’язки навчального закладу та учасників навчально - виховного процесу.
9. Громадське самоврядування в галузі освіти: органи громадського самоврядування їх права і обов’язки.
10. Професійний та соціальний статус педагогічних та науково - педагогічних працівників, співробітників навчального закладу, їх права та обов’язки.
11. Повноваження Міністерства освіти і науки України. Охарактеризувати, які повноваження Міністерства освіти і науки України потребують змін та доповнення?
12. Джерела фінансування закладів освіти визначені законодавством. Що потрібно розуміти під «власними доходами навчального закладу»?
13. Основні принципи та порядок фінансування бюджетних установ: облік фінансування через органи Державного казначейства; поняття бюджетної класифікації та її структура.
14. Склад і класифікація видатків. Облік касових видатків. Особливості управління фінансовими ресурсами в закладах освіти.
15. Складові матеріально-технічної бази закладів освіти. На яких правах закладам освіти належить майно та земельні ділянки?
16. Організація бухгалтерського обліку в закладах освіти: характеристика діяльності закладів освіти та правові засади їх діяльності; правила та механізми фінансування закладів освіти; організація бухгалтерського обліку в закладах освіти. План рахунків закладів освіти та його структура.
17. Кошторис закладу освіти: поняття про кошторис. Види кошторисів. Власні кошти закладів освіти, їх склад та призначення.
18. Завдання обліку коштів спеціального фонду: сум за дорученнями, депозитних сум та

інших бюджетних надходжень. Складання проектів кошторисів: розгляд і затвердження кошторисів; внесення змін до кошторисів.

19. Функціональна структура навчального закладу: стратегічна верхівка, допоміжний та навчально-допоміжний персонал. Основні принципи адміністративного управління: розподіл праці, авторитет, дисципліна, єдність керівництва та управління, підпорядкування особистих інтересів загальному благу, винагорода, ієрархія, централізація, порядок, справедливість, стабільність кадрів, ініціатива, дотримання етичних норм.

20. Управління фінансами загальноосвітнього навчального закладу. Типові штатні нормативи.

21. Структура керівництва загальноосвітнім навчальним закладом: лінійний, функціональний і змішаний типи структури керівництва в закладах освіти.

22. Організаційна побудова бухгалтерії як окремої ділянки навчального закладу. Вимоги до головного бухгалтера навчального закладу.

23. Економічна сутність заробітної плати в закладах освіти та завдання обліку. Класифікація працівників. Облік чисельності працівників та використання робочого часу.

24. Складові визначення педагогічного навчального навантаження учителя. Дайте визначення та характеристики навчального плану та робочого навчального плану.

25. Повноваження та відповідальність розпорядника коштів щодо фінансово-економічної діяльності закладу: законодавча складова, статутні вимоги, посадова інструкція, контракт.

26. Форми оплати праці в закладах освіти. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з оплати праці.

27. Спеціальний фонд: джерела наповнення спеціального фонду кошторису; потреби на які можна використовувати кошти спеціального фонду.

28. Порядок використання та обліку коштів спеціального фонду: власні кошти закладу освіти, їх склад та призначення.

29. Завдання обліку коштів спеціального фонду; облік спеціальних коштів; облік сум за дорученнями; облік інших власних надходжень.

30. Характеристика, класифікація та оцінка основних засобів закладів освіти. Завдання обліку основних засобів навчальних закладів.

31. Облік наявності та надходження основних засобів: безоплатне отримання основних засобів; оприбуткування виявлених під час інвентаризації залишків.

32. Облік зносу та ремонту основних засобів. Облік вибуття основних засобів.

33. Звітність навчальних закладів: поняття про звітність закладу; види звітності; порядок складання балансу.

34. Повноваження керівника щодо управління позабюджетними ресурсами навчального закладу. Складові позабюджетних ресурсів.

35. Правила та напрямки використання позабюджетних коштів. Контроль та відповідальність за використанням позабюджетних коштів.

36. Благодійний фонд – як додаткове джерело фінансування закладу освіти. Законодавчі та нормативно-правові засади функціонування благодійних фондів у закладах освіти.

37. Поняття фандрайзингу, історія виникнення. Основні категорії: об'єкт, суб'єкт, завдання фандрайзингової діяльності. Донори та способи взаємодії з ними. Форми та інструменти фандрайзингу.
38. Правила успішного фандрайзингу. Перспективи розвитку фандрайзингу в Україні.